

Lotte Rye Vind
Ferbæk Ejerlaug
Lucernemarken 9
9490 Pandrup

Kystdirektoratet
J.nr. 2026 - 35330
Ref. IHART
Den 13. oktober 2026

Dispensation til bekæmpelse af rynket rose inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til bekæmpelse af rynket rose inden for klitfredningslinjen på matr.nr. 90g, 90dø, 90ea og 90eb Hune By, Hune, Ferborgvej 73-77, 9490 Pandrup, i Jammerbugt Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsen² § 1, jf. § 4, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

I den konkrete sag skal Kystdirektoratet endvidere vejlede om, at der bl.a. efter naturbeskyttelseslovens § 29 a og artfredningsbekendtgørelsens § 10 gælder et forbud mod at forstyrre, indfange/flytte og dræbe beskyttede bilag IV-arter. Da det i forbindelse med vurderingen af arternes levesteder er vurderet, at sådanne beskyttede arter sandsynligvis forefindes i området, bør du kontakte Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), som relevant myndighed, for at modtage vejledning herom samt evt. en tilladelse efter artfredningsbekendtgørelsen.

SGAV oplyser at de har følgende informationsside, hvor der også er et link til ansøgningsskemaet: <https://sgavmst.dk/arter/artsforvaltning/beskyttede-arter>. Du har selv ansvaret for at ansøge hos relevante myndigheder, uagtet om de måtte have modtaget en kopi af afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Sprøjtning af rynket rose med round-up foretages af uddannet personale fra Jammerbugt Kommune Vej og Park, som angivet i ansøgningen.
- Arealerne skal reetableres hvis nødvendigt efter kørsel, således at landskabets hidtidige karakter genskabes.
- Dispensationen er gældende i 3 år fra d.d., herefter skal der søges om dispensation på ny, hvis bekæmpelse fortsat er nødvendigt.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ferbæk Ejerlaug ansøger om dispensation til bekæmpelse af rynket rose med beskæring og sprøjtning, på matr. nr. 90g, 90dø, 90ea og 90eb Hune By, Hune, der er beliggende i et sommerhusområde. De ansøgte bekæmpelsesområder er markeret med rødt i Figur 1. Fire ud af fem områder ligger inden for klitfredningslinjen, mens et femte ligger delvist indenfor klitfredningslinjen, se Figur 1.

Figur 1. Modtaget fra ansøger. Det klitfredede areal er markeret med gul signatur. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Områder hvor der ansøges om bekæmpelse af rynket rose er markeret med røde polygoner.

Ansøger oplyser at Ferbæk ejerlaug i 2022 fik dispensation fra klitfredningslinjen til at bekæmpe rynket rose med beskæring og sprøjtning, og bekæmpelsen blev igangsat i 2022. Den opfølgende bekæmpelse har ikke været tilstrækkelig og der er derfor stadig opvækst af rynket rose på arealerne, hvorfor Ferbæk ejerlaug ansøger om at fortsætte bekæmpelsen. Ansøger oplyser at bekæmpelsen sker i samarbejde med Jammerbugt kommune, der også vil udføre den praktiske bekæmpelse af rynket rose på de ansøgte ejendomme.

Der ansøges om at skære rynket rose ned efter behov og sprøjte med roundup 1-3 gange om året. Ansøger oplyser at beskæring vil ske manuelt eller med en mindre slåningsmaskine, (X-rod) hvis nødvendigt: ” *Der vil blive anvendt X-rod eller en tilsvarende maskine, hvis det skulle være nødvendigt at beskære rynket rose bevoksningerne igen, nu hvor de ikke er blevet sprøjtet i vækstsæsonen 2026. Det forventes ikke, at det bliver nødvendigt at køre med ATV i terrænet. Det vil i givet fald kun skulle ske, hvis ATV skal bruges til at køre X-rod maskinen ind til bevoksningerne. Det vil i givet fald ske af eksisterende indkørsler på de 3 parceller eller af de eksisterende stier.*”

Ansøger oplyser i øvrigt at have indhentet lodsejertilladelse fra de 3 involverede grundejere til bekæmpelse af rynket rose.

Den ansøgte placering ligger i et område der er klassificeret som §3-beskyttet hede. Afgørelsen sendes derfor til Jammerbugt Kommune, der er myndighed for §3. Den ansøgte placering ligger i det fredede område Sandmosen III. Afgørelsen sendes derfor til Fredningsnævnet, der er myndighed for fredede områder.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 21, Ejstrup Klit, Egvands Bekker og Lien med Underlien) ligger ca. 2,5 km mod syd. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 193 og habitatområde nr. 219. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 1, der ligger ca. 16 km mod syd, i Natura2000-områder nr. 15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 7.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 193, nr. 219, og fuglebeskyttelsesområde nr. 1 ses i bilag 3. Der er ikke kortlagt levesteder for arter på udpegningsgrundlagene i en 15 km radius af projektområdet.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at bekæmpelse af rynket rose er medvirkende til at forbedre tilstanden af kystnaturtyperne. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arten markfirben.

Der er på arter.dk registreret forekomst af markfirben omkring 600 m syd for det ansøgte område, og der er yderligere et antal registreringer inden for en afstand af 2,5 km. Det vurderes som sandsynligt at markfirben kan forekomme i området, da arealet er registreret med den § 3-beskyttede naturtype hede.

Der ansøges om at bekæmpe rynket rose med manuel beskæring og fjernelse af materiale, og ved direkte sprøjtning af individer af rynket rose. Tæt bevoksning af rynket rose vurderes ikke som egnet habitat for markfirben, men de kan anvende kanten af et krat med rynket rose, ligesom de vil kunne anvende et område hvor bevoksningen af rynket rose er lav som resultat af bekæmpelse, som i dette tilfælde.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på området som levested for markfirben. Der er i vurderingen lagt vægt på, at markfirben i dets aktive periode (fra ca. april til oktober) kan søge til andre egnede levesteder. Det er indgået i vurderingen, at der er tale om rydning i et begrænset område, der er beliggende i et større område, hvor der vurderes at være egnede levesteder for markfirben.

Det vurderes hertil, at yderligere/fortsat bekæmpelse af rynket rose vil forbedre områdets egnethed som levested for markfirben, da området efter rydning vil fremstå mere åbent og med lavere bevoksning.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskädigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for markfirben.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet vurderer, at bekæmpelse af rynket rose ikke udgør en væsentlig forringelse af kystlandskabets fremtræden. Projektets karakter vurderes i dette tilfælde at være til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og landskabelige fremtræden som åbent klitlandskab.

Kystdirektoratet bemærker, at kørsel i klitterne uden for anlagt vej er dispensationskrævende. Kystdirektoratet vurderer, at der i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde at der gives dispensation til kørsel.

Der er i afgørelsen lagt vægt på at indgrebet er en naturforbedring, der er med til at begrænse udbredelse og spredning af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i klitnaturtyperne.

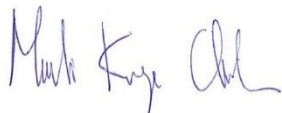
Kystdirektoratet finder at den ansøgte naturpleje (bekæmpelse af invasiv art) udgør et særligt tilfælde, der kan føre til dispensation fra klitfredningen. Det er Kystdirektoratets vurdering at indgrebet med de valgte metoder medfører meget

begrænset risiko for sandflugt og at der ikke sker terrænændringer i forbindelse med indgrebet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til bekæmpelse af rynket rose ved sprøjtning med round-up, manuel beskæring, beskæring med maskine som beskrevet i ansøgning, samt kørsel med ATV hvis dette skulle være nødvendigt.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
Miljøstyrelsen

Bilagliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Jammerbugt Kommune, raadhus@jammerbugt.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Jammerbugt, dnjammerbugt-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvest v/ Jørn Schjötler, nordvest@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Jammerbugt, jammerbugt@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.mst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens⁴ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 21 Ejstrup Klit, Egvands Bekker og Lien med Underlien, der omfatter habitatområde nr. 193 og nr. 219, samt for Natura 2000-område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Søderup Ådal, der omfatter habitatområde nr. 15 og fuglebeskyttelsesområde nr. 1.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 193		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	
	Arter:	Hedepletvinge (1065)
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 219		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Elle- og askeskov* (91E0)
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Indlandssalteng* (1340)	Forklit (2110)
	Grå/grøn klit* (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Arter:	Gul Stenbræk (1528)
		Hedepletvinge (1065)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 1		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Skestork (TY)
	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Pibeand (T)
	Krikand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Blå kærhøg (T)
	Hedehøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (TY)	Hjejle (T)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))